

OPDEBEEK, Lode (eigenlijk Lodewijk) (Laken 19 juni 1869 – Antwerpen 4 mei 1930). Vader van Gabriël Opdebeek.

Was vroeg wees en werd Vlaamsgezind onder invloed van zijn grootvader van moederskant. Hij genoot enig onderwijs als 'werkleerling' in het Sint-Jozefsgesticht te Sint-Denijs-Westrem en leverde er zich over aan lectuur. In 1889 werd hij soldaat. Tijdens zijn legerdienst werkte hij mee aan het Vlaamsgezinde weekblaadje *De wacht aan de Maas*. Terug te Brussel nam hij spoedig deel aan het Vlaamse verenigingsleven in de hoofdstad, onder meer in *De Distel*, dat hem te louter literair georiënteerd was, en het strijdgenootschap *De Vlaamse Wacht*; van de Brusselse afdeling hiervan werd hij voorzitter, met Albert Schamelhout (de broer van Gustaaf Schamelhout) en Lodewijk de Raet als medebestuursleden. In 1893 werd hij redactiesecretaris van *Vlaamsch en Vrij*. In 1895 nam hij vanuit Antwerpen het blad over en bleef hoofdredacteur tot 1897, toen het verdween.

In 1894 richtte Opdebeek, hoewel sinds zijn huwelijk in Antwerpen woonachtig, samen met zijn oom J. Vergaert in Brussel de Nationale Drukkerij (Imprimerie Nationale) op, die omstreeks 1900 ophield te bestaan. Na zich in 1899 vergeefs tot Max

Lode Opdebeek stichtte in 1900 de Antwerpse uitgeverij L. Opdebeek, die zich toeleegde op volks- en kinderboeken. Hij was medestichter van de Vereniging ter bevordering van het Vlaamse Boekwezen. (AMVC)

Rooses te hebben gewend om een betrekking te vinden in het Museum Plantin-Moretus, de Stadsbibliotheek of het Stadsarchief, begon Opdebeek in 1900 een uitgeverij onder de firmanaam **L. Opdebeek** in Antwerpen. Zowel onder zijn eigen naam als onder diverse pseudoniemen (L. van Laeken, R. van Fienen, G. Raal, B. Koenen, K. Bouter) werd Opdebeek een groot producent van volks- en kinderboeken, die naast soortgelijk werk van anderen (**Abraham Hans**, **Constant de Kinder...**) in zijn uitgeverij verschenen.

Een intermezzo vormde de periode van de Eerste Wereldoorlog, toen Opdebeek zich met zijn gezin in Laren (Noord-Holland) vestigde. Vader en zoon werden medewerkers van het te Amsterdam verschijnende dagblad *De Vlaamsche Stem*. Na de radicalisering van het blad onder invloed van René de Clercq en Antoon Jacob stapten beiden over naar het weekblad *Vrij België* van Frans van Cauwelaert en Julius Hoste (jr.). Na de oorlog werd de uitgeversactiviteit in Antwerpen voortgezet. Samen met zijn zoon Gabriël behoorde Lode Opdebeek een jaar voor zijn overlijden nog tot de stichters van de **Vereniging ter bevordering van het Vlaamse Boekwezen**.

WERKEN: *Bloemekens van den Vlaamschen rozelaar*, 1928.

LITERATUUR: A. de Ridder en E. van Offel in *De Vlaamsche Gids* (augustus 1930), p. 481-497, ook als overdruk: *In mem-*

riam Lode Opdebeek, z.j.; – L. Sonck, Uitgeverij L. Opdebeek. Haar stichter, zaakvoerder, evolutie en werking, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1994.

LUDO SIMONS